

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I VÄXJÖ****DOM**
2014-06-27
Meddelad i
VäxjöMål nr
706-14**SÖKANDE**Lantmännen Maskin AB
Box 174
201 21 Malmö**MOTPARTER**1. Stig Svenssons Motorverkstad Aktiebolag, 556123-7552
Marketenterivägen 25
352 36 Växjö2. Tingsryds kommun
Box 88
362 22 Tingsryd**SAKEN**

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan och förordnar att upphandlingen inte får avslutas förrän rättelse har gjorts på så sätt att en ny prövning av anbudet genomförs.

Dok.Id 95641

Postadress
Box 42
351 03 Växjö**Besöksadress**
Kungsgatan 8**Telefon**
0470-56 02 00
E-post: forvaltningsrattenivaxjo@dom.se**Telefax**
0470-255 02**Expeditionstid**
måndag – fredag
08:00-16:00

YRKANDEN M. M.

Tingsryds kommun har genomfört en förenklad upphandling enligt LOU av en fabriksny skogsutrustad traktor. Kommunen har i tilldelningsbeslut meddelat att avtal ska tecknas med Stig Svenssons Motorverkstad Aktiebolag (Svenssons).

Lantmännen Maskin AB (Lantmännen) ansöker om överprövning och yrkar att förvaltningsrätten ska besluta att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse har gjorts på så sätt att ny anbudsutvärdering genomförs varvid anbudet från Svenssons ska förkastas. Lantmännen anför bl.a. följande. Kommunen har brutit mot de grundläggande principerna om likabehandling och transparens genom att utvärdera anbudet från Svenssons trots att det inte uppfyller samtliga skall-krav i upphandlingen. Lantmännen, som placerats på andra plats i utvärderingen, skulle ha tilldelats kontrakt om det inte vore för kommunens överträdelser av LOU. Lantmännen har därmed lidit, eller riskerar åtminstone att lida, skada av kommunens överträdelser. Det föreligger därför skäl att ingripa mot upphandlingen. Av förfrågningsunderlaget framgår att offererad traktor ska ha vändbar förarplats med reglage för styrning och körning samt uppfylla gällande CE-krav. Den av Svenssons offererade traktorn är inte utrustad med vändbar förarplats, varför anbudet redan på denna grund borde ha förkastats. För att uppnå detta krav måste traktorn vidare byggas om vilket medför att gällande CE-krav upphör att gälla. Svenssons reserverar sig för att leverera en CE-godkänd med följande tillägg. *”Observera att köparen ansvarar för eventuell typbesiktning vid påbyggnad av extrautrustning utöver fordonets typgodkännande”*. Svenssons uppfyller således inte heller detta krav, utan anbudet skulle även på denna grund förkastas. Av Svenssons anbud framgår heller inte vilka merkostnader som tillkommer för kommunen vid typbesiktning efter ombyggnad. Svenssons lämnar över ansvaret för typbesiktning efter påbyggnad av extrautrustning till köparen.

Kommunen bestrider bifall till ansökan och anför bl.a. följande. Det vinnande anbudet från Svenssons uppfyller samtliga ställda skall-krav. Svenssons skriver i sitt anbud att traktorn kommer att uppfylla kraven för CE-märkning samt att traktorn vid leverans kommer att ha en vändbar förarplats. I kommunens förfrågningsunderlag finns inget krav på att en CE-märkt traktor med vändbar förarplats ska finnas färdig direkt från fabrik. Kravet kommunen har är att vid leverans så ska traktorn uppfylla kravet för CE-märkning samt vara utrustad med en vändbar förarplats. Vidare har det i förfrågningsunderlaget inte funnits krav på att ombyggnation inte skulle vara tillåtet. De krav kommunen ställer visar att kommunen tar hänsyn till grundprinciperna i LOU. Skulle kommunen kräva att tillverkaren inte får bygga om sina traktorer och CE-märka dem efter att de lämnat fabriken så skulle kommunen vara diskriminerande då det endast finns en tillverkare som redan vid tillverkningen förser traktorn med vändbar förarplats. Att traktorer av olika fabrikat är CE-märkta i grundutförandet men av olika anledningar byggs om och får en ny CE-märkning för att passa köpare är vanligt förekommande. Möjligheten att bygga om traktorer påverkar marknaden positivt då det gör att konkurrensen ökar. Utvärderingen har skett på ett affärsmässigt sätt där inkomna anbud har behandlats enligt principer för likabehandling samt ickediskriminering och där en sund konkurrens uppstår. En eventuell typbesiktning skulle enligt uppgift från Svenssons uppgå till max 20 000 kr. Skulle en ny utvärdering göras där hänsyn tas till kostnaden för typbesiktning skulle detta inte påverka resultatet av tidigare utvärdering eller ranking, d.v.s. att Svenssons är nummer ett och Lantmännen nummer två i utvärderingen. Vidare är kommunens bedömning att Svenssons anbud, där framaxelfjädring ingår, ger ett stort mervärde för kommunens anställda. Detta har även nämnts i tilldelningsmeddelandet.

Lantmännen har i genmäle anfört följande. Då kommunen nu redovisar en kostnad på max 20 000 kr för en typbesiktning, håller de med om att deras anbud fortfarande skulle utvärderas som nummer två. Alla kostnader för-

knippade med anbudet ska dock redovisas i anbudet eller i samband med förtydligande innan anbudsutvärderingen avslutas. Då detta inte skett ska Svenssons anbud förkastas alternativt upphandlingen göras om.

Kommunen har därefter anfört följande. Eftersom Svenssons i sitt anbud har påvisat att kommunen har en eventuell begränsad tillkommande kostnad finns denna information med i anbudet och detta ska därmed utvärderas. Skulle rätten likväl komma till slutsatsen att upphandlingen skett i strid med LOU och rättelse görs i enlighet med Lantmännens yrkande, begränsas konkurrensen. Ur detta perspektiv anser kommunen att det bästa alternativet är att upphandlingen görs om.

Svenssons bestrider bifall till ansökan samt anför följande. Deras anbud är utformat i enlighet med skall-kraven i förfrågningsunderlaget och de förtydligar att det inte tillkommer några merkostnader för typbesiktning för den i anbudet offererade ombyggnaden.

Lantmännen anför i genmäle följande. Information om omfattning på den tillkommande typbesiktningen och eventuella anpassningar därefter finns inte med i Svenssons anbud, varför anbudet inte uppfyller samtliga krav. Anbudet skulle på denna grund ha förkastats av kommunen. Svenssons ”förtydligande” drygt tre månader efter sista dag för anbudsinlämning måste snarare ses som ett nytt offertförfarande än ett förtydligande. Svenssons synes under den tid som förflutit bestämt sig för att själva stå för den eventuella kostnaden och inte belasta kunden med densamma. Att nu konstatera att det inte tillkommer några kostnader förefaller som en efterkonstruktion.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Förvaltningsrätten har att pröva om det, på grundval av vad Lantmännen anfört, är visat att kommunen har brutit mot någon av de grundläggande principerna eller någon bestämmelse i LOU och att det medfört att bolaget lidit eller kunnat komma att lida skada enligt 16 kap. 6 § LOU. De grundläggande principerna innebär att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet som framgår av 1 kap. 9 § LOU.

Den första frågan förvaltningsrätten har att ta ställning till är om Svenssons anbud uppfyller skall-kravet i punkt 3.3 i förfrågningsunderlaget avseende att den offererade traktorn ska ha vändbar förarplats med reglage för styrning och körning. Under avtalsvillkor punkt 4.1.3 avseende omfattning anges att företaget förbinder sig att leverera en traktor enligt kravspecifikationen i förfrågningsunderlaget.

Förvaltningsrätten konstaterar att det, så som förfrågningsunderlaget är utformat, inte finns något hinder för en anbudsgivare att offerera en traktor som i grundutförande saknar en vändbar förarhytt men som efter ombyggnad uppfyller detta krav. Enligt avtalsvillkoren är det tillräckligt att traktorn vid leverans uppfyller samtliga skall-krav. Svenssons har under den aktuella punkten svarat ”Ja” och det har, utifrån de uppgifter som finns tillgängliga i målet, inte framkommit annat än att den av Svenssons offererade traktorn vid leverans kommer att uppfylla skall-kravet avseende vändbar förarhytt. Skäl för ingripande enligt LOU på denna grund föreligger således inte.

Förvaltningsrätten har därefter att ta ställning till om Svenssons anbud uppfyller skall-kravet avseende CE-märkning samt om anbudet är att betrakta

som ”orent” då bolaget överlämnat ansvaret för typbesiktning efter påbyggnad av extrautrustning till köparen.

Svenssons har i sitt anbud svarat ”Ja” på kravet att ”gällande CE-krav ska uppfyllas”. Därunder har Svenssons emellertid antecknat att köparen ansvarar för eventuell typbesiktning vid påbyggnad av extrautrustning utöver fordonets typgodkännande. Enligt förvaltningsrättens mening kan denna anteckning inte tolkas som något annat än att Svenssons reserverar sig för att leverera en CE-godkänd traktor. Vad Svenssons antecknat får därmed betraktas som en sådan inskränkning eller reservation som medfört att kraven i förfrågningsunderlaget frångåtts. Så som anbudet är utformat framgår det heller inte om det kommer att tillkomma kostnader för kommunen för den aktuella besiktningen. Vid sådant förhållande har det fullständiga priset för den offererade traktorn inte gått att utläsa av anbudet, varför det i förevarande skick är att betrakta som ”orent”. I avsaknad av det fullständiga anbudspriset har kommunen saknat möjlighet att göra relevanta jämförelser mellan de angivna anbuden. Svenssons anbud borde därför inte i förevarande skick ha tagits med i utvärdering.

Genom att utvärdera och anta ett orent anbud som inte uppfyller samtliga skall-krav har kommunen brutit mot likabehandlingsprincipen i 1 kap. 9 § LOU. Detta innebär att Lantmännen har lidit eller kan komma att lida skada. Det finns därför grund för ett ingripande mot upphandlingen enligt 16 kap. 6 § LOU. Vid valet av åtgärd ska rätten förordna om den minst ingripande åtgärden. Eftersom felet inte påverkat det konkurrensuppsökande skedet, utan hänför sig till utvärderingen av anbuden är det i förevarande fall tillräckligt med rättelse.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1D-LOU)

Maria Dahlqvist

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.